

RAČUNANJE ODSOTKOV IZ DELEŽA IN CELOTE

Spoznali smo procente ali odstotke. Naučili smo se jih zapisati kot ulomek oziroma kot decimalno število in obratno. Danes pa bi se radi naučili računati z odstotki. Najprej bomo spoznali, kako določen del celote izrazimo v odstotkih (%).

- Odprete učbenike na strani 178.
- Preberemo zgodbo v učbeniku in skušamo Špelini prijateljici pomagati ugotoviti, ali je njena nova telesna teža še v dovoljenih merilih.
- Vemo, da je 10% ena desetina in to že znate izračunati: ena desetina od 50 kg je enako pet kilogramov. Matejina teža je torej še dopustna.

Danes pa bi se radi naučili, kako izračunamo, koliko odstotkov znaša poljuben delež glede na dano celoto.

Ugotovimo, da naloge lahko rešimo s sklepanje, enostavneje pa je, če ugotovljamo, da je vsak delček enak $\frac{1}{\text{celota}}$, poljubno število delčkov pa $\frac{\text{delež}}{\text{celota}}$.

Potem pa je potrebno samo še izračunati, kako ulomek zapišemo kot %.

Za Matejin primer torej lahko izračunamo: $\frac{4}{50} = \frac{8}{100} = 8\%$.

Podobno postopamo pri vsakem primeru, kjer poznamo delež in celoto.

Zapišite obrazec za izračun odstotka iz deleža in celote:

$$\frac{\text{delež } (d)}{\text{celota } (o)} = \text{odstotek } (p)$$

Naredite rešene primere ter naloge 1, 3 in 4. Pri nalogi 4 bodite pozorni na to, da lahko 100% tudi presežemo – delavec je normo presegel za 25%.

Rešite tudi besedilni nalogi 5 in 7, s katerimi se pogosto srečujemo v vsakdanjem življenju, saj nas odstotki spremljajo na vsakem koraku.

Z rešitvami preverite pravilnost reševanja.

To bi bilo za danes vse. Veselo na delo 😊

Učiteljici Marta in Teja